

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Tomáše Langáška, soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobců: a) M. P. a b) V. P., oba zastoupeni Mgr. Taťánou Malmstedt Kolářovou, advokátkou, sídlem Bělehradská 1191/9, Ústí nad Labem, proti žalovanému: **Krajský úřad Středočeského kraje**, sídlem Zborovská 81/11, Praha, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 4. 2017, č. j. 053790/2017/KUSK, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, č. j. 46 A 108/2017 - 67,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 18. 6. 2020, č. j. 46 A 108/2017 - 67, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení případu

[1] Městský úřad Sedlec-Prčice (dále jen „stavební úřad“) vydal dne 29. 9. 2016, pod č. j. SÚ/1540/2016-2 rozhodnutí, kterým byla zamítnuta žádost žalobců o umístění stavby „*Novostavba rodinného domu v U.*“ na pozemku parc. č. X v kat. území U. u S. (dále jen „stavba“). Důvodem zamítnutí žádosti bylo negativní závazné stanovisko vydané dne 8. 2. 2016 pod č. j. ŽP/2116/2016 Městským úřadem Sedlčany (jako dotčeným orgánem na úseku ochrany přírody a krajiny) podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o

ochraně přírody a krajiny. Městský úřad Sedlčany dospěl v závazném stanovisku k závěru, že by umístěním stavby došlo k nepřipustnému zásahu do krajinného rázu.

[2] V odvolání proti rozhodnutí stavebního úřadu žalobci směřovali námitky zejména proti obsahu závazného stanoviska, které dle jejich názoru nezohlednilo příslib žalobců na osázení pozemku vzrostlou zelení, což by vedlo k minimalizaci zásahu do krajinného rázu. V této souvislosti poukázali na existenci lyžařského areálu Monínec (hotel a sjezdovku), stejně jako na zámek Jetřichovice a „další budovy s výraznými rozměry a barvami fasády“. V doplnění odvolání nesouhlas se závazným stanoviskem blíže rozvedli a tvrdili absenci zásahu zamýšlené stavby do krajinného rázu. Opětovně upozornili na jiné (blíže nespecifikované) stavby, které nelze považovat za venkovský typ zástavby, a dále rovněž na nespecifikované dominanty socialistického realismu.

[3] Žalovaný (jako nadřízený orgán ochrany přírody) vydal dne 22. 3. 2017 „Změnu závazného stanoviska“ č. j. 014439/2017/KÚSK, v němž provedl pouze formální (formulační) změnu, avšak co do věcného obsahu potvrdil nesouhlas orgánu ochrany přírody s umístěním stavby z důvodu nepřipustného zásahu do krajinného rázu (dále jen „potvrzující závazné stanovisko“). Žalovaný měl vedle přezkoumávaného závazného stanoviska k dispozici rovněž dvě odborná vyjádření zabývající se hodnocením vlivu stavby na krajinný ráz. Prvé odborné vyjádření zpracoval dne 18. 2. 2016 Zelený prostor pro život, z. s. a stavebnímu úřadu je v územním řízení předložili žalobci. Druhé odborné vyjádření zpracoval dne 5. 12. 2016 doc. Ing. arch. Ivan Vorel, CSc. – ATELIER V a v odvolacím řízení je předložil stavební úřad. Na základě potvrzujícího závazného stanoviska žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím odvolání žalobců zamítl a prvostupňové rozhodnutí stavebního úřadu potvrdil s odůvodněním, že stavbu není možné umístit s ohledem na nepřipustný zásah do zájmů chráněných zvláštními právními předpisy (krajinného rázu).

[4] Žalobci napadli rozhodnutí žalovaného žalobou, kterou Krajský soud v Praze (dále jen „krajský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. V odůvodnění rozsudku se krajský soud vypořádal s řadou uplatněných námitek, Nejvyšší správní soud nicméně provede rekapitulaci toliko příslušných pasáží z odůvodnění napadeného rozsudku, které se vztahují k námitkám obsaženým v kasační stížnosti. V rámci přezkumu zákonnosti závazného stanoviska orgánu ochrany přírody (ve znění potvrzujícího závazného stanoviska žalovaného) krajský soud hodnotil závěry orgánu ochrany přírody jako přezkoumatelné a opírající se o odborná skutková zjištění. Vypořádal se rovněž s námitkou, že žalovaný (jako odvolací stavební úřad i jako nadřízený orgán ochrany přírody) pominul vznesené důkazní návrhy a akceptoval nesprávná skutková zjištění, z nichž při vydání závazného stanoviska vycházel orgán ochrany přírody. Námitky týkající se nedostatečně zjištěného skutkového stavu, uplatňované v průběhu odvolacího řízení, vyhodnotil jako neurčité. V této souvislosti upozornil, že poukaz na jiné rušivé stavby nebyl v odvolání nijak blíže specifikován (s výjimkou lyžařského areálu a zámku). Krajský soud rovněž odmítl názor, že žalovaný měl povinnost provést místní šetření, a konstatoval, že takový důkaz nebyl v průběhu odvolacího řízení navržen. Ve vztahu k existenci lyžařského areálu Monínec krajský soud nepřisvědčil žalobním námitkám s odůvodněním, že právě proto, že stavba takových rozměrů tvoří (dle názoru orgánu ochrany přírody) negativní dominantu lokality, je logické, že orgán ochrany přírody odmítá umístění dalších nadrozměrných staveb v lokalitě připustit. Krajský soud se

pokračování

podrobně věnoval také povaze a obsahu obou odborných vyjádření (studií), včetně způsobu, jakým se s nimi vypořádal žalovaný v postavení nadřízeného orgánu ochrany přírody.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobci (dále též „stěžovatelé“) podali proti rozsudku krajského soudu obsáhlou kasační stížnost, v níž na desítkách stran rekapituluje dosavadní průběh správního řízení a vedou polemiku s předchozím postupem správních orgánů.

[6] Stěžovatelé předně krajskému soudu vytýkají, že nezrušil žalobou napadené rozhodnutí žalovaného, přestože skutková podstata, z níž správní orgán vycházel, nemá oporu ve spisech, nebo je s nimi v rozporu, a že při jejím zjišťování byly porušeny procesní předpisy způsobem, který mohl ovlivnit zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí [§ 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, (dále jen „s. ř. s.“)]. Konkrétně stěžovatelé poukázali na skutečnost, že vydané závazné stanovisko, ani potvrzující závazné stanovisko, nesplňují zákonné požadavky, neboť jsou obecná, nesprávná a nelze z nich zjistit, jak konkrétně stavba stěžovatelů zasahuje do krajinného rázu a z jakých důvodů je takový zásah nepřipustný. Stěžovatelé rovněž namítali, že žalovaný v postavení nadřízeného orgánu pouze bez dalšího převzal učiněná zjištění orgánu ochrany přírody a neprovedl (i bez návrhu) místní šetření, resp. místní šetření ve skutečnosti provedl, aniž by však o tom existoval záznam ve správním spisu a účastníci řízení o něm byli informováni. Tím dle stěžovatelů došlo k porušení povinnosti seznámit účastníky řízení s podklady pro vydání rozhodnutí a umožnit jim se k nim vyjádřit, přičemž ani krajský soud toto pochybení nenapravil.

[7] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti poukázal na skutečnost, že závazné stanovisko orgánu ochrany přírody bylo v souladu s právními předpisy prověřeno nadřízeným orgánem ochrany přírody a následně vydáno potvrzující závazné stanovisko, s nímž byli stěžovatelé seznámeni. Protože v daném případě nebyl naplněn požadavek souladu záměru stavby se závazným stanoviskem, neposuzoval žalovaný další hlediska a odvolání stěžovatelů zamítl. Stěžovatelé byli stavebním úřadem již dříve informováni, že bez kladného závazného stanoviska, pokud jde o zásah do krajinného rázu, nemůže stavební úřad stavbu do území umístit. Negativní závazné stanovisko se stěžovatelé pokusili zvrátit odborným vyjádřením Zelený prostor pro život, z. s., které však souhlasné závazné stanovisko orgánu ochrany přírody nenahrazuje. Žalovaný jako nadřízený orgán ochrany přírody zohlednil veškeré důkazy, včetně dalšího zpracovaného odborného vyjádření doc. Ing. arch. Ivana Vorla, CSc. – ATELIER V, a dospěl k závěru, že orgán ochrany přírody a krajiny při vydání závazného stanoviska nepochybil. Pokud stěžovatelé namítají, že v řízení nebyl dostatečně zjištěn skutkový stav věci, neboť nebyla posuzována existence dalších objemných staveb v území, žalovaný ve shodě s názorem krajského soudu připomněl, že stěžovatelé žádné takové stavby nespecifikovali, a jejich námitky tak zůstaly pouze v obecné rovině. Žalovaný zároveň doplnil, že o místním šetření není záznam ve správním spisu, neboť žádné místní šetření neprováděl.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž je ve smyslu § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. povinen přihlížet z úřední povinnosti. Z obsahu předloženého soudního spisu totiž zjistil, že žalobu podali oba stěžovatelé a) a b), tj. M. P. i V. P.; k žalobě však byla připojena pouze plná moc, již byla k zastupování v řízení zplnomocněna zástupkyně (Mgr. Taťána Malmstedt Kolářová, advokátka) pouze ze strany stěžovatele a). Na základě výzvy krajského soudu (ze dne 31. 8. 2017, č. j. 46 A 108/2017 - 30) zástupkyně stěžovatelů upřesnila, že soudní řízení má být vedeno s oběma manželi (stěžovateli) s tím, že stěžovatelka b) soudu doplatí soudní poplatek za podanou žalobu a současně soudu doloží plnou udělenou zplnomocněné zástupkyni. K tomu také následně došlo podáním ze dne 27. 9. 2017 založeným na č. l. 33 spisu krajského soudu, k němuž byla připojena plná moc udělená zástupkyni stěžovatelkou b), založená na č. l. 34 spisu. Přesto krajský soud dne 18. 6. 2020 vydal pod č. j. 46 A 108/2017 - 67 rozsudek, jímž rozhodl toliko o žalobě stěžovatele a).

[9] Nejvyšší správní soud vyloučil, že se v daném případě mohlo jednat o zjevnou nesprávnost odstranitelnou opravou (doplněním) záhlaví postupem dle § 54 odst. 4 s. ř. s. V celém textu odůvodnění napadeného rozsudku soud hovoří pouze o osobě stěžovatele a) a ani postupem dle § 32 odst. 4 Jednacího řádu (otevřením protokolu o hlasování vyhotoveného v řízení před krajským soudem) Nejvyšší správní soud nezjistil, že by krajský soud v předchozím řízení skutečně rozhodl o žalobě obou stěžovatelů (žalobců), a že by se tedy při vyhotovení rozsudku pouze dopustil formální nesprávnosti. Nejvyšší správní soud zároveň zvažoval, zda by bylo možné kasační stížnost podanou stěžovatelkou b) odmítnout s odůvodněním, že pro řízení před Nejvyšším správním soudem nejsou dány podmínky, neboť nerozhodl-li krajský soud o její žalobě, chybí zde ve vztahu ke stěžovateli b) pravomocný rozsudek ve věci samé. Tuto možnost však rovněž vyloučil, neboť vedlo-li se u krajského soudu jedno soudní řízení, v němž oba stěžovatelé vystupovali jako žalobci, bylo nutno, aby soud rozhodl rozsudkem ve vztahu k oběma z nich, k čemuž ovšem v souzené věci nedošlo.

[10] Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že pominul-li krajský soud jednoho z účastníků řízení – stěžovatelku b), včetně její argumentace obsažené v podané žalobě, zatížil tím napadený rozsudek vadou ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (odstranitelnou pouze v dalším řízení před krajským soudem) způsobující jeho nezákonnost, pro kterou tento rozsudek nemůže obstát. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že se v případě stěžovatelky b) jednalo o argumentaci totožnou s argumentací stěžovatele a). V tomto ohledu se nejedná o „přepjatý formalismus“, ale o otázku právní jistoty všech dotčených osob, že soudní řízení, jehož předmětem je přezkum zákonnosti napadeného rozhodnutí žalovaného, bylo vůči všem účastníkům ukončeno. Rozsudek nelze pokládat za zákonný, opomene-li soud rozhodnout o žalobě byť jen jediného účastníka soudního řízení. Stěžovatelka b) žalobu podala k věcně a místně příslušnému soudu, k výzvě krajského soudu upřesnila, že i ona je účastníkem soudního řízení (a v důsledku toho doplatila soudní poplatek za žalobu) a v žalobě náležitě formulovala žalobní body směřující proti rozhodnutí žalovaného, kterým nebylo vyhověno jejímu odvolání. Učinila tedy vše, co zákon požaduje, aby žaloba byla meritorně projednána. Pochybením krajského soudu se stěžovatelce b) nedostalo věcného soudního přezkumu zákonnosti žalobou napadeného

pokračování

rozhodnutí, ačkoli v řízení důsledně postupovala podle zákona a dle pokynů a poučení krajského soudu.

[11] Z tohoto důvodu proto Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Za dané procesní situace se nemohl zabývat posouzením důvodnosti jednotlivých kasačních námitek týkajících se věci samé, neboť je nutné, aby nejprve krajský soud v dalším řízení opětovně posoudil veškeré žalobní námitky všech účastníků řízení. Pokud by se Nejvyšší správní soud již nyní vyslovil k podstatě sporu ve věci samé, mohl by tak činit pouze nad rámec rozhodovacích důvodů a nepřípustně by tím zasahoval do rozhodovací činnosti krajského soudu, který bude věc nově posuzovat, a to i na základě případných argumentů vznesených účastníky při ústním jednání (bude-li se v dalším řízení ve věci konat).

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Na základě výše uvedených důvodů tak Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že krajský soud zatížil řízení vadou mající za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.), k níž přihlédl z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.). Ve smyslu § 110 odst. 1 věta první s. ř. s. proto přistoupil ke zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je krajský soud ve smyslu § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán závěry vyslovenými v tomto rozsudku, a tedy opětovně posoudí důvodnost žaloby, vypořádá veškeré žalobní námitky a o věci znovu rozhodne, a to ve vztahu k oběma stěžovatelům (žalobcům).

[13] V novém řízení krajský soud rozhodne také o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. dubna 2021

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu